

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa i Statystyki

Zad. 1

Niech (Ω, F, P) będzie przestrzenią probabilistyczną oraz niech $A, B, A_1, A_2, \dots, A_n \in F$. Pokazać że:

Podpunkt 1

Prawdopodobieństwo zdarzenia niemożliwego jest równe zero

$$P(\emptyset) = 0$$

Weźmy przykładową przestrzeń Ω zawierającą wszystkie możliwe zdarzenia, które zachodzą i weźmy przeciwstawne puste zdarzenie $\emptyset$, które nigdy nie zachodzi.

$$P(\Omega) = 1 \quad i \quad P(\emptyset) = 0$$

Dowód:

$$P(\Omega \cup \emptyset) = P(\Omega) + P(\emptyset)$$

Ponieważ Ω i $\emptyset$ są wzajemnie się wykluczające zatem:

$$P(\emptyset) = 0$$

Podpunkt 2

Skończona addytywność. Jeżeli $A_1, A_2, \dots, A_n$ wykluczają się parami (tj, $A_i \cap A_j = \emptyset$ dla $i \neq j$), to

$$P\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) = \sum_{i=1}^n P(A_i).$$

$$\sum_{i=1}^n P(A_i) = P(A_1) + P(A_2) + \dots + P(A_n)$$

Ponieważ są one parami rozłączne

$$P(A_i \cap A_j) = 0, i \neq j$$

Podpunkt 3

$$P(A') = 1 - P(A)$$

Weźmy zdarzenia A i A' takie, że $P(A \cup A') = 1$ i są one rozłączne.

Stąd wiemy, że:

$$P(A) + P(A') = P(A \cup A') = P(\Omega) = 1$$

Stąd:

$$P(A') = 1 - P(A)$$

Podpunkt 4

Jeśli $A \subset B$, to

$$P(B \setminus A) \leq P(B) - P(A)$$

Jeśli $A \subset B$ to $B = A \cup (B \setminus A)$ i $A \cap (B \setminus A) = \emptyset$

Stąd:

$$P(B) = P(A) + P(B \setminus A)$$

$$P(B \setminus A) \geq 0$$

Stąd mamy, że:

$$P(B) \geq P(A)$$

Podpunkt 5

$$P(A) \leq 1$$

Załozmy, że Ω jest przestrzenią zawierającą wszystkie zdarzenia A , wtedy:

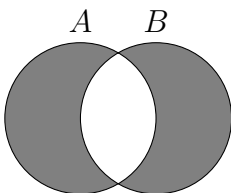
$$P(\Omega) = 1$$

$$P(A) \leq P(\Omega) = 1$$

Podpunkt 6

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

Wynika z poniższego diagramu.

Zad. 2

$$\Omega = \{(o, o, o), (o, o, r), (o, r, o), (o, r, r), (r, o, o), (r, o, r), (r, r, o), (r, r, r)\}$$

Prawdopodobieństwo wylosowania trzech reszek pod rząd:

$$P(A) = \frac{1}{8}$$

Prawdopodobieństwo wylosowania nieparzystej ilości reszek:

$$P(B) = \frac{4}{8}$$

Prawdopodobieństwo warunkowe zdarzenia A pod warunkiem zdarzenia B

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{P(\{(r, r, r)\} \cap \{(o, o, r), (o, r, o), (r, o, o), (r, r, r)\})}{P(\{(o, o, r), (o, r, o), (r, o, o), (r, r, r)\})} =$$

$$\frac{\frac{1}{8}}{\frac{4}{8}} = \frac{1}{8} \cdot \frac{8}{4} = \frac{1}{4}$$

Zad. 3

C - Chłopiec

D - Dziewczynka

$$\Omega = \{(C, D), (C, C), (D, D), (D, C)\}$$

a) starsze dziecko jest chłopcem.

$A = \{(C, C)\}$ - rodzina z dwoma chłopcami.

$B = \{(D, C), (C, C)\}$ - starsze dziecko jest chłopcem.

$$A \cap B = \{(C, C)\}$$

$$P(B) = \frac{1}{2}$$

$$P(A \cap B) = \frac{1}{4}$$

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$$

b) jest co najmniej jeden chłopiec.

$A = \{(C, C)\}$ - rodzina z dwoma chłopcami.

$B = \{(C, D), (C, C), (D, C)\}$ - co najmniej jeden chłopiec.

$$A \cap B = \{(C, C)\}$$

$$P(B) = \frac{3}{4}$$

$$P(A \cap B) = \frac{1}{4}$$

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{3}{4}} = \frac{1}{3}$$

Zad. 4

Firma produkuje 98% wyrobów odpowiadających normie. Wśród wyrobów spełniających normę jest 75% wyrobów pierwszego gatunku. Obliczyć prawdopodobieństwo, że losowo wybrany wyrób jest pierwszego gatunku.

B - przeszedł normę 98%

A - został wybrany 1 gatunek

$P(A) = ?$

$$P(A|B) = 0,75$$

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

Stąd

$$0,75 = \frac{P(A \cap B)}{0,98}$$

$$P(A) = P(A \cap B) = 0,75 * 0,98 = 0,735$$

Zad. 5

Razem mamy 30 kul - 10 białych, 20 czarnych. Prawdopodobieństwo wylosowania 3 kul białych wynosi:
$$\frac{10 * 9 * 8}{30 * 29 * 28} = \frac{6}{203}$$
 Zad. 6

Pierwsza urna zawiera 4 białe i jedną czarną kule, druga - 2 białe i 3 czarne. Losujemy urnę tak, by szansa wybrania pierwszej urny była dwukrotnie mniejsza niż drugiej. Następnie z wybranej urny losujemy kulę. Jakie jest prawdopodobieństwo wylosowania kuli białej?

Rozwiązanie:

$P(H_1)$ – prawdopodobieństwo wyboru pierwszej urny

$P(H_2)$ – prawdopodobieństwo wyboru drugiej urny

Z treści zadania wiemy, że:

$$P(H_2) = 2 * P(H_1)$$

wiadomo również, że:

$$P(H_1) + P(H_2) = 1$$

Rozwiązując układ równań otrzymujemy:

$$P(H_1) = \frac{1}{3}$$

$$P(H_2) = \frac{2}{3}$$

Podstawiając do wzoru na prawdopodobieństwo całkowite otrzymujemy:

$$P(A) = P(A|H_1) * P(H_1) + P(A|H_2) * P(H_2) = \frac{4}{5} * \frac{1}{3} + \frac{2}{5} * \frac{2}{3} = \frac{8}{15}$$

gdzie:

$P(A|H_1)$ – prawdopodobieństwo wylosowania białej kuli z pierwszej urny

$P(A|H_2)$ – prawdopodobieństwo wylosowania białej kuli z drugiej urny

Zadanie można też rozwiązać przy pomocy drzewka. W takim przypadku mnożymy prawdopodobieństwo wyboru urny przez prawdopodobieństwo wyboru białej kuli z tej urny. Robimy tak z obiema urnami i wyniki iloczynów sumujemy.

Zad. 7

Mamy w urnie b kul białych i c czarnych. Wyciągamy jedną kulę i natychmiast ją wyrzucamy, nie sprawdzając koloru. Jaka jest szansa wyciągnięcia za drugim razem kuli białej.

A_1 - za pierwszym razem wypadła kula biała

A_2 - za pierwszym razem wypadła kula czarna

B - za drugim razem wypadła kula biała

Zatem $P(B) = P(B|A_1)*P(A_1) + P(B|A_2)*P(A_2)$

Po podstawieniu wartości: $P(B) = \frac{b}{b+c} * \frac{b-1}{b+c-1} + \frac{c}{b+c} * \frac{b}{b+c-1} = \frac{b}{b+c}$ **Zad. 8**

Doswiadczenie: Mamy w urnie b kul białych i c czarnych. Wyciągamy jedną kulę i natychmiast ją wyrzucamy, nie sprawdzając koloru. Następnie losujemy kolejną kulę. Jakie jest prawdopodobieństwo że biała jest kula z pierwszego losowania, gdy biała jest kula z drugiego losowania.

H_1 - za pierwszym razem losujemy czarna kule

$$P(H_1) = \frac{c}{b+c}$$

H_2 - za pierwszym razem losujemy biała kule

$$P(H_2) = \frac{b}{b+c}$$

A - za drugim razem losujemy kule biała

$$P(A) = \frac{c}{b+c} * \frac{b}{b+c-1} + \frac{b}{b+c} * \frac{b-1}{b+c-1}$$

$P(H2|A)$ - prawdopodobieństwo wylosowania kuli białej w pierwszym losowaniu pod warunkiem że w drugim została wylosowana kula biała. Z tw Bayesa mamy:

$$P(H2|A) = \frac{P(A|H2)P(H2)}{P(A)}$$

a prawdopodobieństwo wylosowania kuli białej w drugim losowaniu pod warunkiem że w pierwszym wylosowaliśmy białą to

$$P(A|H2) = \frac{b-1}{b+c-1}$$

czyli

$$P(H2|A) = \frac{\frac{b-1}{b+c-1} * \frac{b}{b+c}}{\frac{c}{b+c} * \frac{b}{b+c-1} + \frac{b}{b+c} * \frac{b-1}{b+c-1}}$$

po skróceniu otrzymujemy końcowy wynik:

$$P(H2|A) = \frac{b^2 - b}{b^2 - b + bc}$$

Zad. 10

Liczmy prawdopodobieństwo wystąpienia defektu w inspekcji:

$$P(D) = \frac{2}{10} * \frac{5}{100} + \frac{8}{10} * \frac{3}{10} = \frac{1}{4}$$

Liczmy prawdopodobieństwo, że modul przeszedł proces inspekcji:

$$P(I/D) = \frac{P(D/I)*P(I)}{P(D)} = \frac{\frac{5}{100} * \frac{2}{10}}{\frac{1}{4}} = \frac{4}{100}$$

